

2. kdyby vedle příslušníků menšinového jazyka na not. spise byl zúčastněn příslušník státního jazyka, aneb jiného, než přípustného jazyka menšinového v jazyku státním a kdyby některý účastník jazyka státního nebyl znalý, bylo by třeba použití ustanovení §§ 63 a 64 not. ř.

3. Výjimečně bylo by not. spis bez ohledu na předpisy jazykového zákona a prov. nařízení sepsati jazykem menšinovým v těchto případech:

a) když nebude lze použití ustanovení §§ 63 a 64 not. ř. (na příklad když nebude možno přibrati jazykově kvalifikovaných svědků), ani si vypomoci plnomocníkem jazyka státního znalým a

b) při sepisování not. spisu s hluchým, který umí čísti (§ 60 not. ř.) a s němým aneb hluchoněmým, jenž umí čísti a psátí (§ 61 not. ř.), kteří však neznají jazyka státního, pokud tu není možno zastoupení plnomocníkem jazyka státního znalým,

c) při not. spisech o dědické smlouvě aneb posledním pořízení účastníka, který nemůže čísti (§ 58 i o. o. z.) a který nezná jazyka státního

Přílohy.

O přílohách not. listin, zejména o plných mocích, děje se zmínka v §§ 3, 48, 68, 69 a 98 not. ř., nikde se však not. řád nezmiňuje, v jakém jazyku tyto přílohy mají být sepsány.

Ježto přílohy not. listin jsou integrujícími součástmi listin těch, a přílohy not. spisů podle § 69 n. ř. účastníkům o to žádajícím sluší přecísti, musí být sepsány rozhodně jazykem, jemuž jak účastníci, tak i notář rozumějí.

Před vydáním jazykového zákona musely takové přílohy být sepsány v některém zemském jazyku v obvodu notářova sídla obvyklém aneb musel jim být připojen ověřený překlad do některého jazyka toho.

To plyne též z ustanovení § 4 nesp. řiz., podle něhož písemné žádosti musí být psány v některém z jazyků obvyklých u soudů a připojeny k nim ověřené překlady příloh, které nejsou sepsány v některém z těchto jazyků.

Jinak se má věc podle jazykového zákona a podle jazykového prováděcího nařízení.

Jazykový zákon sám o přílohách nemá žádného ustanovení.

Buď to nepovažoval za nutné, pokládaje přílohu podání za jeho součást, takže by předpisy jazykového zákona o podání platily i o přílohách, aneb ponechal bližší ustanovení ohledně jazykové stránky příloh podle § 8 jaz. zák. nařízení státní moci výkonné.

(Pokračování příště.)

Rozhodnutí nejvyššího soudu.

Stanovy společenstev výrobních a hospodářských mohou pro presenci a pro určitou většinu k usnášení se na valné hromadě předepsati jakýkoli počet přítomných členů, třeba i menší než stanoví §§ 31, 32 a 33 zákona z 9. dubna 1873 č. 70 ř. z. tak na př. hned pro první valnou schůzi jakýkoli počet se dostavivších členů za postačující.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 23. srpna 1927 R I 682/27. Vrchní zemský soud v Praze R IV 274/27. Krajský soud v Lito-měřicích Firm 1674/27.)

Rejstříkový soud zamítl opověď změny stanov záložny X společenstva s ručením neobmezeným, podle které mělo platiti iako ustanovení nové, že k usnášení valné hromady postačí přítomnost jakéhokoli počtu členů a že se valná hromada každá, i při návrhu na změnu stanov nebo na zrušení společenstva usnásí absolutní většinou hlasů.

Soud rekursní nevyhověl stížnosti, jelikož prv navrženou změnou porušuje se předpis § 31 zákona ze dne 9. dubna 1873 č. 70 ř. z., podle něhož musí v každém případě býti na valné hromadě, má-li býti k usnášení se způsobilá, přítomna nejméně jedna desetina členů, kterýž počet sice ve stanovách může býti zvýšen nikoli ale snížen. Také prv nehoví nové znění § 24 stanov ustanovením §§ 32 a 33 citovaného zákona.

Nejvyšší soud dovolacím rekursu vyhověl a zrušil příkaz rejstříkového soudu nařizující opravu navrhovaného nového znění § 24 stanov a uvedení jeho v soulad se předpisem v §§ 31, 32 a 33 zákona z 9. dubna 1873 č. 70 ř. z.

Důvody: Rejstříkový soud vrátil usnesením ze dne 19. května 1927 č. Firm 1674/27 opověď změny stanov k opravě znění § 24, maje za to, že znění tohoto paragrafu stanov není v souladu s §§ 31, 32, 33 zákona ze dne 9. dubna 1873 č. 70 ř. z., poněvadž nestanoví, že pro způsobilost první valné hromady k usnášení je třeba přítomností aspoň desetiiny všech členů a že pro změnu stanov a zrušení společenstva musí za všech okolností tedy i na druhé valné hromadě (§ 32 zákona) hlasovati aspoň $\frac{1}{3}$ odevzdaných hlasů. Leč tento právní názor, k němuž se připojil také rekursní soud, nelze sdíleti.

Podle § 11 zákona č. 70/1873 ř. z. upravují právní poměry členů družstva především stanovy, které se mohou ovšem uchylovati od předpisů zákona o společenstvech výrobních a hospodářských jen potud, pokud to zákon výslovně připouští. Takové, stanovami změníitelné předpisy obsahují také §§ 31, 32 a 33 uvedeného zákona.

Tak stanoví § 31, že jest třeba, má-li býti valná hromada způsobilou k usnášení se, aby byl přítomen neb zastoupen alespoň desátý díl členů, neurčují-li stanovy jinak.

Podle § 32 jest v případě nezpůsobilosti k usnášení první valné hromady, jestliže stanovy jinak neustanovují, svolati druhou valnou hromadu, která jest pak způsobilou k usnášení bez ohledu na počet přítomných nebo zastoupených členů.

§ 33 konečně uvádí, že se valná hromada usnásí absolutní většinou hlasů, nestanoví-li společenská smlouva o způsobu usnášení nic jiného; k usnesení o změně stanov a zrušení společenstva vyžaduje však většinu aspoň dvou třetin odevzdaných hlasů, leč opět jen s výhradou, že stanovy nemají předpisu odchylného.

Není tedy závady, aby bylo stanovami předepsáno, že k usnášení se valné hromady postačí přítomnost jakéhokoli počtu členů, (v kterémž případě není třeba pojeti ve stanovy ustanovení obdobné § 32 zákona) a že se valná hromada pravidlem, tedy i o návrhu na změnu stanov a zrušení společenstva usnásí absolutní většinou hlasů.

Pro názor rekursního soudu, že by bylo v každém případě třeba přítomnosti nejméně jedné desetiiny členů, kterýžto počet může prv býti stanovami jen zvýšen, nikoli však snížen, a že by se stanovy musily bezvýjimečně krýti s předpisy §§ 32 a 33 zákona, není v tomto zákoně opory. (Srovn. Stross: Genossenschaftsrecht str. 68—70, Randa: Handelsrecht II. Str. 134 pozn. 97 a str. 178 a rozhodnutí nejvyšš. soudu č. 2732 sbírky nejvyšš. soudu.)

Napadené usnesení je tedy ve zřejmém odporu se zákonem, dovolací rekurs jest v § 16 cíl. pat. z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. odůvodněn a bylo rozhodnuto proto, jak se stalo. -r

Pokud lze stěžovati si i do dohody o přejímání ceně za Státním pozemkovým úřadem převzatý velkostatek, když zákon připouští jen stížnost do »rozhodnutí« pozemkového úřadu o přejímání ceně.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 9. srpna 1927 R I 639/27. Vrchní zemský soud v Praze R II 135/27. Zemský soud civ. v Praze Nc X 406/27.)

Státní pozemkový úřad přejímaje od dosavadního majitele velkostatek schválil docílenou s ním dohodu o přejímání ceně, v níž bylo ujednáno zároveň, že Státní pozemkový úřad ne-

přejímá s nemovitostmi převzatými žádných patronátních břemen s držení; nemovitostí těch spojených. Nýbrž že vybavovatí je bude až do zákonné úpravy patronátu dosavadní vlastník velkostatku.

Finanční prokuratura v zastoupení římskokatolických kostelů podala stížnost k zemskému soudu ciz. v Praze do Státního pozemkovému úřadem ujednané dohody o přejímací ceně v tom směru, že tento úřad má již v řízení oceňovacím stanoviti cenu přejímáči s ohledem na patronátní závazky tak, aby byla tu jen čistá přejímací cena.

Soud první stolice vyhověl stížnosti té a uložil Státnímu pozemkovému úřadu, aby se tak zachoval, jak finanční prokuratura žádá.

Stížností Státního pozemkového úřadu vrchní zemský soud usnesením ze 12. května 1927 R II 135/27 vyhověl, usnesení první stolice v ten rozum změnil, že stížnost české finanční prokuratury do dohody o přejímací ceně ujednané Státním pozemkovým úřadem dne 8. října 1926 č. j. 88969/26 zamítá.

Odůvodnění: Pokud jde o to, zdali byla finanční prokuratura ke stížnosti do dohody o přejímací ceně formálně legitimovaná, souhlasí rekursní soud s kladnou odpovědí první stolice, že finanční prokuratura v zastoupení římsko-katolických kostelů a far v Z. ku podání stížnosti do dohody o přejímací ceně nemovitostí, jež patronátními břemeny pro tyto jsou zatíženy, je legitimována. Jde o řízení nesporné, ve kterém přísluší právo stížnosti každému, kdo na věci má zájem. A že finanční prokuratura v zastoupení těchto církevních ústavů má na věci zájem, nelze pochybovati. S názorem Státního pozemkového úřadu, že stížnost je přípustna jen do »rozhodnutí« pozemkového úřadu o přejímací ceně, souhlasiti nelze. Zákon sice mluví v § 46 nahr. zák. jen o přípustnosti stížnosti do »rozhodnutí«. Ale tímto rozhodnutím dlužno vyrozumívati i dohodu poněvadž tato stává se platnou teprve podpisem předsedy Státního pozemkového úřadu, tedy také rozhodnutím. Jde tu tedy stejně o rozhodnutí Státního pozemkového úřadu o přejímací ceně, i když byla uzavřena dohoda.

Jiná jest ovšem otázka, zda-li stížnost ta byla odůvodněnou. Jak bylo v dohodě stanoveno, nepřevzal Státní pozemkový úřad žádných patronátních břemen, jež s držení nemovitostí jsou spojena, a bylo výslovně ujednáno, že vlastník dosavadní přejímá vybývání povinností z patronátních břemen sám až do zákonné úpravy otázku patronátu. Dle toho zůstává vlastník zbytkového statku i na dále sám zavázán z patronátních břemen a otázkou je, zda vzhledem k této dohodě vůbec dojde ke zjišťování a oceňování břemen.

Zákon pak neukládá Státnímu pozemkovému úřadu za povinnost, aby již v oceňovacím řízení o přejímací ceně stanovil, mnoho-li připadá z ní na převzaté nemovitosti a mnoholi na patronátní břemena. Povinností jeho jest, aby rozhodnutí neb dohodu předložil soudu ku provedení rozvrhu přejímací ceny a tento pak dle § 48 nahr. zák. určí náhradu za knihovně zjištěné služebnosti, za výměnek a jiná věcná břemena.

Na rozhodnutí nejvyššího soudu se finanční prokuratura odvolávati nemůže, vždyť tento soud sám vyslovil, že zájemníci se ohledně patronátních břemen mohou dohodnouti. A takové dohodnutí se v tomto případě stalo. Ostatně finanční prokuratura v zastoupení uvedených církevních ústavů nemůže mítí ani vážného zájmu na tom, kdy se odhad patronátních břemen provede a zjistí, mnoho-li z přejímací ceny připadá na vlastní přejímací cenu a mnoho-li na patronátní břemena, poněvadž žádnou škodu tím neutrpí, ať se stane kdykoliv, zejména v tomto případě, když vlastník vybývání patronátních břemen převzal, takže závazky budou neztenčeny jím dále plněny.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolací stížnosti finanční prokuratury, opravil ale výrok soudu rekursního v ten rozum, že se stížnost této odmítá (ne zamítá).

Odůvodnění: Při otázce, zda proti dohodě jest přípustna stížnost, když zákon jí zná jen do »rozhodnutí« Státního pozemkového úřadu o přejímací ceně, dlužno rozeznávati, zda-li jde o účastníka, jehož účastní právo dohodou je vyřízeno tak, že nějaká náprava, nestane-li se nyní a dá-li se stanovení přejímací ceny v právní moc vejíti, už nebude možná a účastník tudíž trpěl by újmu, tak na př. hypoteční věřitel, který následkem níže vyměřené přejímací ceny vyšel by na prázdno, anebo zda-li účastníku žádná újma nehrozí, an má uplatnění svých nároků vyhrazeno, jako tomu je právě u patronátních břemen, která, nebudou-li odhadnuta v řízení čelícím k vyšetření přejímací ceny, budou odhadnuta potom v řízení rozvrhovém.

V prvním případě dalo by se o tom uvažovati, nemá-li i přes výslovný předpis zákona, jenž zná stížnost jen do roz-

hodnutí Státního pozemkového úřadu o přejímací ceně, nikoli ale i do dohody o ní, býti stížnost do dohody přece přípustná, tak na příklad, kdyby hypoteční věřitel anebo třeba právě finanční prokuratura si stěžovala, že byly porušeny oceňovací předpisy v § 46 nahr. zák. uvedené a dospělo se k tak nízké ceně, která by k úhradě příslušné kvoty hypoteční pohledávky nebo, pokud jde o patronátní břemena, ani k řádnému zajištění příslušné kvoty jich plně nestačovala: v druhém případě však, kdy se, jak už vrchní soud vytkl, stěžovatelce žádná újma nestala a státi nemohla, nemůže býti o tom pochybnosti, že stížnost do dohody přípustna není (§ 9 nesp. pat.) a bylo proto tak uznati, jak se stalo.

r.

Důležité rozhodnutí pro notáře.

Poplatky notářů za sepisování soukromých listin (§ 184 not. ř.) nelze vymáhati způsobem vytčeným v § 180 not. ř.

O odměnách notářů za podání k úřadům neplatí ustanovení §§ 179 a 184 not. ř. (§ 5, odst. 4., 1. c).

Rozhodnutí ze dne 25. května 1927, čj. R I 377/27-1.

Podle § 179 not. ř. má sborový soud první stolice za předpokladů tam uvedených určit notářské poplatky, pokud se týkají úředních úkonů čistě notářských, t. j. takových, které vykonává notář jako osoba veřejnou vírou pověřená (§§ 1 a 171, pak 174 a 179, odst. 1. not. ř.). Podle § 180 not. ř. vymáhají se takto upravené poplatky podle předpisů, daných pro vymáhání poplatků, příslušejících za soudní úkony, tedy podle týchž předpisů, podle kterých jsou vymáhány poplatky soudní a poplatky notářů jako soudních komisařů (srv. §§ 104, 110 a 111 jedn. ř.). Týmž způsobem vymáhají se tyto poplatky také tehdy, když usnesení o jich určení není ještě právoplatné, leda že by strana byla upravenou sumu složila k soudu.

Jen v takovém případě má rekurs podle § 179, odst. 2. not. ř. odkladný účinek.

Jak jest vidno z vysvětlivek k vládní osnově notářského řádu k §§ 173 a 174, které odpovídají nyníšším §§ 179 a 180, chtěli zákonodárci pro poplatky čistě notářské poskytnouti v zájmu urychlení a zjednodušení jich vymáhání exekuci, jakoby šlo o poplatky soudní.

Jinak jest tomu při poplatcích notářů, které jsou účtovány:

1. za sepisování soukromých listin a 2. za podání k úřadům.

K čís. 1. V případě č. 1. upravují se poplatky podle §§ 179 a 184 a § 5, odst. 5. not. ř. právě tak jako poplatky za úkony čistě notářské, ale s úchytkou, že tyto poplatky se nevymáhají způsobem v § 180 not. ř. uvedeným. Zákon pravi v § 184, odst. 1. not. ř., že předcházejících ustanovení »s výjimkou § 181« jest obdobně použiti také ve příčině odměny, jež přísluší notáři za sepisování soukromých listin. Ale citace § 181 jest redakčním přehlédnutím a jde správně o § 180, což jest vidno, jak ze smyslu těchto předpisů, tak zejména z § 178 původní vládní osnovy, který odpovídá nyníššímu § 184 a ve kterém byl citován § 174, jenž odpovídá nyníššímu § 180 (v témž smyslu také poznámky k § 184 not. ř. vydání Manzova a vydání Dra Josefa Kaserera).

Netřeba tu řešiti otázku, zda-li usnesení o určení notářských poplatků za soukromé listiny lze pokládati za exekuční titul podle exekučního řádu a zda-li je možno vpraviti je pod některý z exekučních titulů vypočtených v § 1 ex. ř. I kdyby tomu tak bylo a kdyby zejména bylo lze tato usnesení vpraviti pod předpis § 1, čís. 6 ex. ř. o nařízeních, jež se vydávají v nesporných právních věcech, platil by tu, jednak předpis § 12, odst. 2. nesp. ř. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. z., že po podaném rekursu již se nesmí až do jeho vyřízení napadené usnesení vykonati a že jen v případě nutkavého nebezpečení mohou býti učiněna prozatímní opatření jednak předpis § 4, čís. 3 ex. ř., že povolujícím soudem jest soud, od něhož usnesení vyšlo, pokud by nebylo předloženo potvrzení o vykonatelnosti podle § 4 posl. odst. ex. ř.

K čís. 2. V příčině odměn za podání k úřadům jest dán jen předpis § 5, odst. 4 not. ř., že v nedostatku ujednání platí ustanovení o smlouvě námezdní a ovšem, pokud jsou i o takových poplatcích vydány notářské sazby, tedy platí tyto. O těchto odměnách tudíž předpisy §§ 179 a 184 not. ř. vůbec v úvahu nepřicházejí a v takových případech musí si notář vymoci některý z exekučních titulů vypočtených v § 1 ex. ř. (srv. také rozhodnutí čís. 6276 Gl. U., st. ř.).

Z toho, co posud uvedeno, jest již zřejmo, že exekuční